

PŘIROZENÉ HORSKÉ SMRČINY

Horské smrkové lesy se vyskytují jen v úzkém rozmezí nadmořských výšek asi od 1150m po horní hranici lesa, kde drsné horské klima už nedovoluje stromům růst. Původní horské smrkové lesy se zachovaly na nedostupných místech v údolích. Můžeme v nich obdivovat přírodní zákonitosti, které nejsou spoutané lidskou činností.

STROMY NA CHŮDÁCH

Tyto kořeny původně obrůstaly padlý kmen. Ten později zcela zetlel a pod větvicemi se kořeny vzniknul volný prostor.

ŠPLHAVEC SE TŘEMI PRSTY!

Datlík tříprstý je v horských lesích jedním z nejvýznamnějších přirozených nepřátel lýkožrouta.

B Í L Á O P A V A

PETROVY KAMENY

PRADĚD

OVČÁRNA

HALÓ, TADY VYSOKOHORSKÝ SMRK

Má štíhlá, často až k zemi zavětvená koruna zvyšuje mou stabilitu. Větve mám u kmene ztlustlé, skloněné šikmo dolů. Díky tomu lépe odolávám nepříznivým horským podmínkám. Na mé úzké koruně se zachycuje méně sněhu a netřím tolik námrazou a náporu větru.

KŮROVEC NENÍ SUROVEC

Přirozené lesy vysoko v horách odolávají kůrovci lépe než smrkové kultury nižších poloh. Nesvědčí mu chladné a vlhčí podnebí a má zde řadu přirozených nepřátel. Lýkožrout smrkový přesto může ve zvýšeném množství výrazně pozměnit vzhled horského lesa.

TLEJÍCÍ DŘEVO

Ponecháváním odumřelých nebo na zemi tlejících stromů v lese nabízíme nový domov velkému množství rostlin a živočichů. Tlející dřevo znamená útočiště, živiny a vláhu pro semenáčky smrku.

KARLOVA STUDÁNKA

VODOTRYSK V KARLOVÉ STUDÁNCE

Tady tryská voda z náhonu, který vede nad Karlovou Studánkou. Kromě léčivých pramenů je i tato voda využívána pro studené koupele a skotské stříky v lázních.

U PRAMENE

Studené a průzračně čisté vody Bílé Opavy pramení pod nejvyšší jeseníckou horou Praděd nad chatou Barborkou, v nadmořské výšce asi 1360 m.

VELKÝ VODOPÁD

Je vysoký 7,9 m. Bystřina tímto vodopádem a navazujícími peřejemi překonává na úseku 40 m výškový rozdíl 16,4 m. Velký balvan se uprostřed vodopádu zaklesnul při povodni v roce 1979.

MALÝ VODOPÁD

HORSKÝ SMRKOVÝ LES

...to jsou stromy rozličného stáří, semenáčky, mladé stromky, stromy staré více než 400 let, i suché stromy a tlející kmene, zarostlá místa i světliny s horskými bylinami.

TŮNĚ

Hluboká a chladná voda s dostatkem kyslíku skýtá úkryt mnoha živočichům, líbí se zde vrankám i pstruhům.

UMĚLÝ VODOPÁD

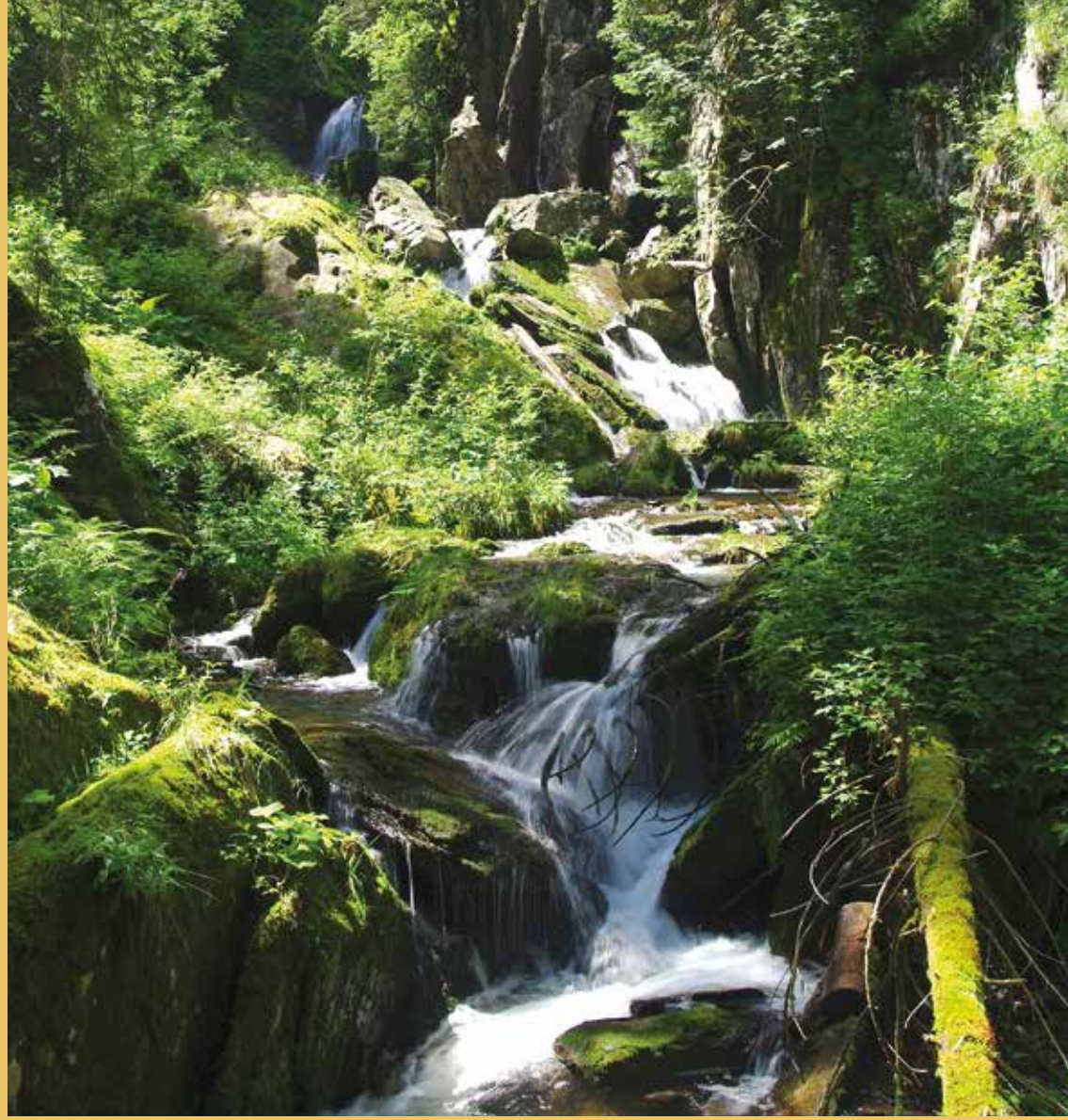
Umělý vodopád v Karlově Studánce je jalovým přepadem z náhonu.

VÍTE, ŽE

při jarním tání sněhu se říčka změní v divokou bystřinu. Teče zde desetkrát, někdy i stokrát více vody, než v létě.

Průzračné vody horské bystřiny přeskakují z kamene na kámen, padají v kaskádách z šedivých skal, víří, pěň se, běhají. Běží dál, čisté a nezkalené, v létě klidnější, na jaře bouřlivé, se silou vody z tajícího sněhu. Peřeje, kaskády a vodopády se nacházejí uprostřed stáletých smrkových pralesů na několika kilometrech nejhořejšího úseku řeky. Říčka zde vymlela hluboké a rozervané koryto s obrovskými balvany, mezi nimiž si razí cestu dravá voda.

HISTORIE A TURISTIKA

Kolem horských toků řek bývají obvykle ukryté poklady. Naleziště zlata, železné rudy či barevných kovů hledali prospektoři v údolí Opavy už od 12. století. Od konce 15. století rudy dobývali a zpracovávali za pomoci vodní síly.

Přírodní poklady údolí Bílé Opavy přitahovaly lidi již v počátcích turistiky na konci 19. a začátku 20. století.

Cesta údolím byla pro lepší schůdnost upravována. Po rozcestí na Paloučku byla sjízdná i pro kočáry. To se změnilo až po povodni v roce 1997.

Na vlhčích místech v okolí pramenišť a potoků roste havez česnáčková (velké foto) a vzácné statný mlčevíc alpský (detail).

Ve stinném údolí na místech, kde se v zimě hromadí sníh, se daří statným vlhkomilným bylinám jako je havez česnáčková.

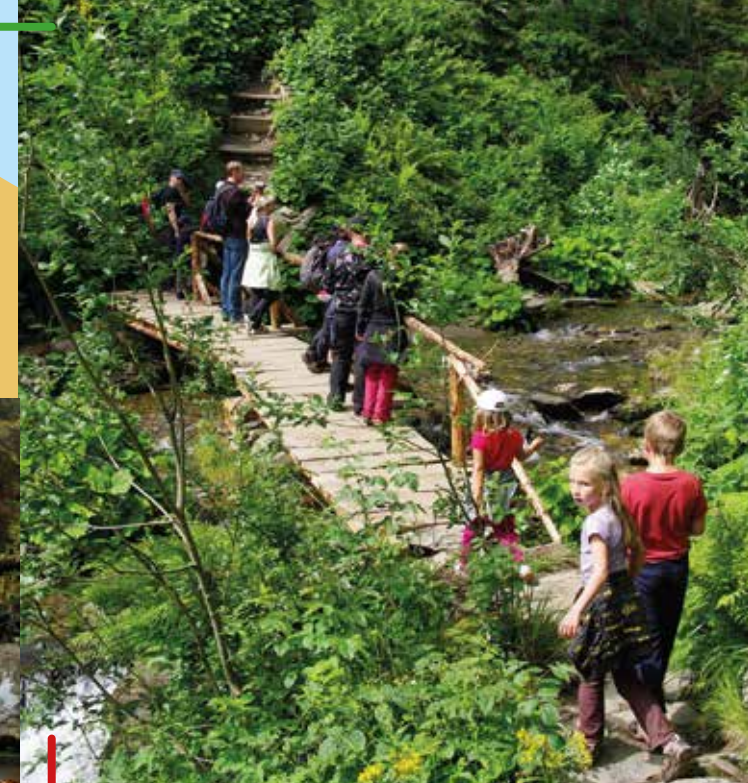

BÍLÁ OPAVA vodopády a pralesy

OCHRANA PŘÍRODY

Údolí Bílé Opavy bylo již v roce 1963 vyhlášeno státní přírodní rezervací. Spojením s pěti dalšími rezervacemi v roce 1991 vznikla národní přírodní rezervace Praděd.

Rezervace je pro mimořádnou záchovalost přírodního prostředí součástí soustavy evropsky chráněných území Natura 2000.

Troudinatec pásovaný nejčastěji rozkládá dřevo horských smrků.

U vody v mechu najdeme drobnou violku dvoukvětou. Je jednou z mála žlutě kvetoucích violek u nás.

Střevlík hrbolatý je vlhkomilný brouk žijící na březích vodních toků, pramenišťích, močálech a u nás vzácných rašeliníštích. Je to evropsky chráněný druh.

NA TÝ PASTVĚ ZELENÝ...
Díky nepřítomnosti šelem zde mají jeleni a laně klid a okusují mladé stromky i zelené výhonky větví. Dokážou „nadělat pěknou paseku“.

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY

DŮLEŽITÉ INFORMACE A KONTAKTY

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR

Regionální pracoviště Olomoucko
Správa CHKO Jeseníky
Šumperská 93, 790 01 Jeseník
tel.: +420 584 458 659
Email: jeseniky@nature.cz
www.jeseniky.ochranaprirody.cz

HORSKÁ SLUŽBA JESENÍKY

V Jeseníkách vznikla již v roce 1948 a zajišťuje zde od té doby bezpečnost návštěvníků hor.
Nouzové telefonní číslo HS Ovcárna
554 779 020, NONSTOP 602 666 603

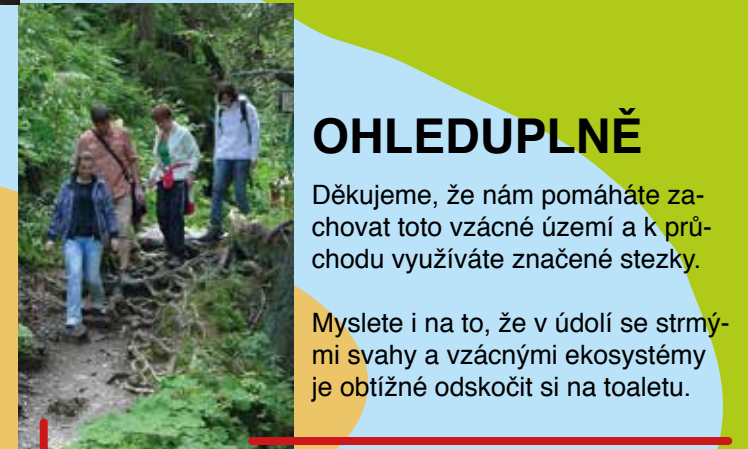
Připravila Actaea - společnost pro přírodu a krajinu
Texty: Kateřina Kočí / Autoři fotografií: Martin Kočí, Kateřina Kočí,
Petr Šaj, Zdeněk Chalupa, archiv Actaea /
Grafické zpracování: sumec+nyšková / Tisk ...
Počet výtisků: 33 000 / 2017

BEZPEČNĚ

Dřevěné mosty, lávky a schodiště umožňují návštěvníkům bezpečný průchod údolím tak, aby břehy horské bystřiny, okolí vodopádů a celá příroda rezervace byly co nejméně poškozeny.

Pro vaši bezpečnost jsou každoročně opravovány. V drsných klimatických a přírodních podmínkách jsou však často poškozeny a rychle podléhají zkáze. Celou trasu procházejte prosím se zvýšenou opatností.

OHLEDUPLNĚ

Děkujeme, že nám pomáháte zachovat toto vzácné území a k průchodu využíváte značené stezky.

Myslete i na to, že v údolí se strmými svahy a vzácnými ekosystémy je obtížné odskočit si na toaletu.

O VÍKENDU JEDNÍM SMĚREM

O víkendech a slunných prázdninových dnech je stezka kolem vodopádů hojně využívána. Její kapacita bývá mnohdy i překročena.

Pro svou bezpečnost zvolte v tuto dobu cestu kolem vodopádů raději pro výstup a sestupte po modré turistické značce.

SKOREC JE BOREC JAKO RYBY VE VODĚ

Víte, že dokáže běhat pod vodou? Na kamenitém dně říčky s dostatkem kyslíku se líbí larvám hmyzu a říček si hledá larvy hmyzu, měkkýše, ryby a jinou potravu.

V chladné a čisté vodě říčky s dostatkem kyslíku se líbí larvám hmyzu či drobným koryšům, jako je třeba blešivec na obrázku.

